

08 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Boiștean Mihail în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019 și sentinței Judecătoriai Hîncești, sediul Central din 16 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Mancaș Ion Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx,
originar din or. Xxxxx, domiciliat Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.12.2016 - 16.11.2017;

Instanța de apel: 12.12.2017 - 06.02.2018;

27.11.2018 - 15.01.2019;

Instanța de recurs: 04.06.2018 - 23.10.2018;

03.04.2019 - 08.05.2019.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriai Hîncești, sediul Central din 16 noiembrie 2017, Mancaș Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale, adică 14 000 (paisprezece mii) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Mancaș Ion, la 25.07.2015, aproximativ ora 07.40 min., în s. Drăgușeni, r. Hîncești, în stradă, în prezența mai multor persoane, aflându-se la volanul automobilului de model „Mercedes Vito”, acționând ilegal și manifestând un comportament violent, urmărind manifestarea bravurii și forței grosolane, din intenții huliganice, fără motiv, încălcând grosolan ordinea publică, cu obrăznicie deosebită, a blocat intenționat cu ajutorul automobilului pe care îl conducea trecerea automobilului de model „Mercedes-Benz” cu n/î XXX xxx, care era condus de către șoferul SRL „Transbogdan&Co”, Grițineac Ion, ce se deplasa conform itinerarului rutei Hîncești - Lozova după care exprimându-se cu cuvinte necenzurate în privința ultimului, l-a amenințat pe acesta verbal cu răfuială fizică în cazul în care îl va mai observa deplasându-se pe acest traseu.

Fapta constatată de prima instanță a fost calificată în baza art. 287 alin. (1) Cod penal - *acțiuni intenționate, ce încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită.*

3. Împotriva sentinței, în numele inculpatului a declarat apel avocatul Boiștean Mihail care a solicitat casarea acesteia, ca fiind ilegală, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Mancaș Ion să fie achitat, pe motiv că nu s-a constatat existența faptului infracțiunii.

În susținerea solicitării a invocat că instanța de fond nu a îndeplinit prevederile art. 384 alin. (3), 385 alin. (1) pct. 1), 3), 4) și art. 394 alin. (1) pct. 1), 2), 5) Cod de procedură penală, fapt care a determinat emiterea unei sentințe cu o motivare insuficientă, or, singurele probe pe care și-a bazat concluzia instanța sunt declarațiile părții vătămate și a celor trei martori ai acușării, care sunt în relații ostile cu inculpatul, fapt demonstrat de către partea apărării.

Apelantul a menționat că, toate probele apărării au fost abuziv ignorate, fără a le da careva apreciere.

Astfel, în opinia părții apărării, inculpatul Mancaș Ion a fost condamnat ilegal, datorită declarațiilor concurenților săi, fără alte careva probe. Totuși, chiar din declarațiile acestora, instanța de fond a elucidat doar faptul că inculpatul s-ar fi exprimat necenzurat în adresa părții vătămate, însă a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de huliganism.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 februarie 2018 apelul declarat a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința lui Mancaș Ion pe art. 287 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta constituie o contravenție.

Procesul contravențional în privința lui Mancaș Ion în baza art. 354 Cod contravențional a fost încetat, pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

4.1. În decizia adoptată instanța de apel a constatat, că instanța de fond la judecarea cauzei nu a ținut cont de prevederile art. 101 Cod de procedură penală și a examinat cauza formal, nu a clarificat care circumstanțe sunt relevante pentru prezenta speță și a adoptat o soluție neargumentată, greșit concluzionând că acțiunile inculpatului Mancaș Ion urmează a fi încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

În continuare, Colegiul penal, analizând și apreciind probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat că, Mancaș Ion, la 25.07.2015, aproximativ la ora 07:40, în s. Drăgușeni, r-nul Hîncești, în stradă, în prezența mai multor persoane, aflându-se la volanul automobilului de model „Mercedes Vito”, a blocat intenționat, pentru o scurtă perioadă de timp, cu ajutorul automobilului pe care îl conducea, trecerea automobilului de model „Mercedes-Benz” cu n/î XXX xxx, care

era condus de către șoferul SRL „Transbogdan & Co”, Grițineac Ion, ce se deplasa conform itinerarului rutei Hîncești-Lozova, după care l-a acostat jignitor pe ultimul, numindu-l cu cuvinte necenzurate, totodată, amenințându-l cu aplicarea violenței fizice în cazul în care îl va mai observa deplasându-se pe acest traseu, tulburând astfel ordinea publică și liniștea persoanei.

Astfel, instanța de apel a conchis că prin acțiunile sale intenționate, Mancaș Ion a comis contravenția prevăzută la art. 354 Cod contravențional, *huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, acțiuni ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice*, și nu infracțiunea prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, precum i-a fost învinuită învinuirea prin rechizitoriu și a calificat instanța de fond, or, inculpatul n-a aplicat violența față de partea vătămată și nu a manifestat o obrăznicie deosebită, prin urmare, dânsul nu a comis huliganismul și nici alte fapte prevăzute de Codul penal.

În acest sens, a notificat practica judiciară constantă cu privire la cauzele penale despre huliganism și a relevat că, în speță, nici încălcarea grosolană a ordinii publice și nici obrăznicie deosebită nu a avut loc, or, nu a fost întreruptă temporar activitatea normală a întreprinderilor, instituțiilor sau organizațiilor, sau a transportului obștesc sau urban, ci doar pentru câteva minute a fost blocat automobilul părții vătămate pe motivul că ultimul i-ar fi luat pasagerii lui de pe aceeași rută a microbuzului. Deci, gradul prejudiciabil al faptelor lui Mancaș Ion nu se ridică la nivelul unei infracțiuni, ci constituie componenta unei contravenții prevăzute de art. 354 Cod contravențional - huliganism nu prea grav.

Instanța de apel a subliniat că, inculpatul nu a recunoscut integral vina în comiterea faptelor imputate, chiar și a celor prevăzute de art. 354 Cod contravențional, însă vina acestuia în comiterea faptelor prevăzute la art. 354 Cod contravențional, este pe deplin dovedită, prin întreaga sistemă de probe analizată în speță.

La fel, a menționat că nerecunoașterea vinovăției de către Mancaș Ion de comiterea faptelor imputate nu echivalează cu achitarea lui, fiind calificată ca o metodă de apărare, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de bănuit, învinuit sau inculpat nu poate fi urmărită penal pentru depunerea declarațiilor intenționate false, decât în cazurile expres prevăzute de legea procesual penală.

Totodată, instanța de apel a menționat că învinuirea adusă lui Mancaș Ion este neconcretă, deoarece acuzatorul de stat a calificat faptele lui Mancaș Ion și ca cinism excepțional, și ca opunere de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, și că a aplicat violența față de partea vătămată, și că a manifestat o obrăznicie deosebită, însă nu specifică care fapte constituie cinism excepțional, care opunere de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, care de aplicare a violenței, și care de manifestare a obrăzniciei deosebite.

Astfel, reieșind din întreaga sistemă de probe analizate și apreciate în strictă corespundere cu cerințele art. 101 Cod de procedură penală, instanța de apel a considerat nefondate concluziile instanței de fond, expuse în sentință, precum că vina lui Mancaș Ion se confirmă prin probe administrate și prezentate de acuzatorul de stat, or, nici una din aceste probe, obiective, nu confirmă faptul comiterii de către Mancaș Ion a infracțiunii imputate în art. 287 alin. (1) Cod penal, ci, dimpotrivă, obiectiv, confirmă declarațiile martorului ocular Tașcă Gheorghe și a martorilor Gavrilov Lucia și Dudcă Vitalie, prin care se confirmă însăși faptul că Mancaș Ion s-a adresat cu cuvinte necenzurate în adresa lui Grițineac Ion, iar conflictul dintre ei a durat 5 min., adică Mancaș Ion prin acțiunile sale intenționate a tulburat ordinea publică și liniștea persoanei pe o perioadă scurtă de timp, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 354 Cod contravențional, huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, acțiuni ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a dispune încetarea procesului contravențional în privința lui Mancaș Ion, pe motivul intervenirii termenului de prescripție de tragere la răspunderea contravențională, deoarece potrivit materialelor cauzei, contravenția prevăzută la art. 354 Cod contravențional, a fost săvârșită de către Mancaș Ion, la 25.07.2015 și astfel conform art. 30 alin. (2) Cod contravențional la momentul examinării cauzei în instanța de apel, la data de 06 februarie 2018, termenul de prescripție de un an este expirat.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. *procuror*, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. (6) și (12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea totală a acesteia cu menținerea sentinței, deoarece apelul a fost greșit admis.

În motivare a relevat că, concluzia instanței de apel privind calificarea acțiunilor lui Mancaș Ion ca contravenție prevăzută de art. 354 Cod contravențional, și nicidecum ca elemente constitutive a infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor administrate și examinate în cadrul cercetării judecătorești, or acestea dovedesc cu certitudine săvârșirea de către Mancaș Ion a infracțiunii de huliganism, iar instanța de apel nu a dat o apreciere la justa valoare a probelor expuse în sentința de condamnare, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Recurentul a considerat corectă concluzia instanței de fond, că anume inculpatul s-a exprimat injurios, încălcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, a manifestat un comportament violent, încălcând ordinea publică îndreptată asupra părții vătămate prin blocarea intenționată a trecerii, exprimându-se cu cuvinte necenzurate și cu amenințarea cu răfuială fizică, concluzie ce se bazează pe cumulul de probe prezentat de partea acuzării.

5.2. avocatul Boiștean Mihail în numele inculpatului, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. (6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea hotărârilor pronunțate în cauza dedusă judecării, cu adoptarea unei noi hotărâri de achitare a lui Mancaș Ion, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii sau contravenției.

În motivare a menționat că, instanțele nu au reflectat în hotărârile adoptate o parte din depozițiile martorilor și părții vătămate care sunt favorabile inculpatului și care demonstrează că fapta nu a avut loc, precum și faptul, că atât instanța de fond cât și cea de apel la baza hotărârilor adoptate au pus doar depozițiile părții vătămate și a martorilor, care erau în relații ostile cu Mancaș Ion, fără a avea probe suplimentare, care ar confirma versiunea acestora.

De asemenea, a relevat că instanțele de fond nu au dat nici o apreciere probelor prezentate de către partea apărării și anexate la materialele cauzei, care confirmă relațiile conflictuale dintre inculpatul Mancaș Ion și partea vătămată.

Mai mult ca atât, a atras atenția instanței de recurs că, instanța de apel nu s-a expus vis-a-vis de nulitatea mai multor acte procesuale întocmite cu devieri grave de la legislația procesual penală, care au fost sesizate de apărare la finisarea urmăririi penale și anume:

- rechizitoriul a fost înmănat inculpatului și apărătorului acestuia cu întârziere abia în ședința preliminară unde s-a constatat că rechizitoriul a fost întocmit la 12.12.2016 adică cu o zi înainte de finisarea urmăririi penale și aducerea la cunoștință a materialelor cauzei;

- potrivit ordonanței din 02.09.2015 Grițineac Ion a fost recunoscut în calitate de parte vătămată, cu audierea acestuia în aceeași zi, însă urmărirea penală pe cauza dată a fost începută mai târziu abia la 17.09.2015;

- instanțele de fond nu s-au pronunțat asupra cererii nr. 2348 din 20.12.2016, prin care apărarea a solicitat declararea nulității ordonanței de punere sub învinuire pe motiv că Mancaș Ion s-a aflat în calitate de bănuț contrar prevederilor art. 63 Cod de procedură penală o perioadă mai mare de 3 luni;

- de către procuror a fost încălcată procedura de înaintare a învinuirii prevăzută la art. 282 Cod de procedură penală, prin faptul că ordonanța de punere sub învinuire nu a fost adusă la cunoștința lui Mancaș Ion în ziua reținerii;

- toate actele întocmite cu încălcări grave de la prevederile procesual penale duc inevitabil la nulitatea actului de învinuire.

5.3. Avocatul Boiștean Mihail în numele inculpatului a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de acuzatorul de stat, solicitând respingerea acestuia, ca inadmisibil.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 23 octombrie 2018, au fost admise recursurile ordinare declarate, s-a casat total decizia instanței de

apel și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Analizând decizia recurată, Colegiul lărgit a conchis că, instanța de apel a ignorat prevederile procesual penale, or, descriind fapta, a indicat locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, a considerat că, prin acțiunile sale intenționate Mancaș Ion a comis contravenția prevăzută de art.354 Cod contravențional, huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, acțiuni ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice, deoarece „...dânsul nu a aplicat violența față de partea vătămată și nici nu a manifestat o obrăznicie deosebită, prin urmare dânsul nu a comis huliganismul și nici alte fapte prevăzute de Codul penal.”

Colegiul a considerat necesar de a menționa că infracțiunea de huliganism trebuie delimitată de anumite fapte contravenționale, prevăzute în Codul contravențional: ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență (art. 353 Cod contravențional); huliganismul nu prea grav (art. 354 Cod contravențional); tulburarea liniștii (art. 357 Cod contravențional); tragerea din armă de foc în locuri publice, în locuri nerezervate pentru tragere, în locuri rezervate, dar cu încălcarea modului stabilit (art. 363 Cod contravențional), vătămarea integrității corporale (alin.(1) și (2) art. 78 Cod contravențional). Deosebirea dintre contravenții și infracțiunea de huliganism constă în aceea că contravențiile nu presupun și existența unei acțiuni adiacente alternativ, exprimate în: 1) aplicarea violenței asupra persoanelor; 2) amenințarea, cu aplicarea violenței, asupra persoanelor; 3) opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice.

De asemenea, instanța de recurs a subliniat, că va fi considerată infracțiune de huliganism, prevăzută la art. 287 Cod penal și nu contravenție reglementată la art. 354, 357 sau 363 Cod contravențional, dacă făptuitorul nu se limitează doar la: acostarea jignitoare, în locuri publice, a persoanei fizice, tulburarea ordinii publice; tulburarea liniștii în timpul nopții, alte acțiuni similare; tragerea din armă de foc, în locuri publice, în locuri rezervate pentru tragere, dar cu încălcarea modului stabilit, *însă mai recurge și la aplicarea violenței, la amenințarea cu aplicarea violenței* sau la opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice. *În astfel de circumstanțe, fapta comisă depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni.*

Colegiul a atras atenția că, instanța de apel, descriind circumstanțele de fapt a constatat că, Mancaș Ion l-a acostat jignitor pe șoferul SRL „Transbogdan & Co” Grițineac Ion, numindu-l cu cuvinte necenzurate, totodată, amenințându-l cu aplicarea violenței fizice în cazul în care îl va mai observa deplasându-se pe acest traseu, tulburând astfel ordinea publică și liniștea persoanei.

În acest sens, instanța de recurs a subliniat că, huliganismul însoțit de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe constituie atât violența psihică, cât și cea fizică, or, amenințarea cu aplicarea violenței presupune că victimei i se provoacă sentimentul de teamă de a fi supus violenței, dacă nu se va conforma voinței făptuitorului.

În speță, fiind audiați în prima instanță, partea vătămată Grițineac Ion a declarat că: „...*mă amenința că voi fi aruncat în șanț*” și martorul ocular Tașcă Gh. a răspuns la întrebarea procurorului: „*Amenințări a adresat inculpatul față de partea vătămată*”, însă instanța de apel a indicat selectiv declarațiile martorului ocular Tașcă Gheorghe, mai mult ca atât, fiind denaturate, or, cele indicate în decizie la pct. 14, înserate cu negru, nu corespunde cu declarațiile acestui martor date în instanța de fond.

Prin urmare instanței de recurs nu i-a fost clară concluzia instanței de apel, care, pe de o parte a considerat că acțiunile lui Mancaș Ion se încadrează în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, iar pe de altă parte constată că, partea vătămată a fost amenințată cu aplicarea violenței fizice de către Mancaș Ion în prezența mai multor persoane, or, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 287 Cod penal constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.

Astfel, Colegiul lărgit a conchis că sunt divergențe esențiale în motivarea soluției adoptate de către instanța de apel, care a examinat cauza formal și nu a clarificat circumstanțele de fapt ale cauzei, precum și încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului.

Totodată, Colegiul a constatat că, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în cererea de apel declarată de către avocat și expuse în cuvântarea sa, referitor la nulitatea mai multor acte procesuale întocmite cu devieri grave de la legislația procesual penală, contrar prevederilor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală, or, aceste motive nici nu au fost indicate în decizia instanței de apel, fapt ce contravine alin. (7) al art.417 Cod de procedură penală.

Din considerentele menționate, Colegiul lărgit a conchis că soluția adoptată de către instanța de apel este contrară prevederilor legale, astfel, instanța de apel, judecând cauza dată, a comis eroarea de drept prevăzută în art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, la care s-a făcut referire în recurs, eroare ce nu a putut fi corectată de către instanța de recurs, existând temeiul de casare a soluției adoptate de către instanța de apel.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

7.1. În motivarea soluției sale, Colegiul a menționat că motivele invocate în apel, ce vizează activitatea organului de urmărire penele și a primei instanțe privind administrarea și aprecierea probelor puse la baza condamnării inculpatului, sunt

nefondate din considerentele că urmărirea penală și judecata în primă instanță s-au desfășurat în strictă conformitate cu procedura prevăzută de lege și, respectiv, nu se constată încălcări care atrag nulitatea probelor administrate și a actelor procedurale efectuate. Sentința cuprinde elementele definiției condamnării prevăzute de articolul 394 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, fiind descrisă fapta criminală, considerată ca fiind dovedită, forma și gradul de vinovăție a inculpatului, motivele și consecințele infracțiunii săvârșite de inculpat, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care sunt respinse argumentele părții apărării.

Versiunea înaintată de partea apărării, precum că inculpatul nu a comis huliganismul, instanța a considerat-o fără suport probatoriu, deoarece ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de primă instanță, relevate în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii imputate inculpatului.

Colegiul a considerat neîntemeiat argumentul apelantului precum că inculpatul nu a săvârșit fapta de huliganism, deoarece din declarațiile părții vătămate și martorilor Gavrilov L., Dudcă V., Tașcă Gh., rezultă cert comiterea de către Mancaș Ion a infracțiunii incriminate lui, iar motiv pentru aprecierea critică a declarațiilor acestor participanți la proces, nu există.

În rezultatul acțiunilor inculpatului au fost atinse interesele legitime ale părții vătămate, fiind periclitată securitatea și ordinea publică - locul săvârșirii infracțiunii fiind strada situată în satul Drăgușeni, raionul Hâncești.

Susținerea apelantului, precum că fapta inculpatului nu constituie o infracțiune, a fost apreciată de către Curtea de Apel Chișinău ca fiind nefondată, or contravenția prevăzută la art. 354 Cod contravențional nu presupune și existența unei acțiuni adiacente alternativ, exprimate în: 1) aplicarea violenței asupra persoanelor; 2) amenințarea, cu aplicarea violenței, asupra persoanelor; 3) opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane, care curmă actele huliganice.

În circumstanțele stabilite prin sentință, Colegiul a reținut că fapta comisă de inculpat depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni, dat fiind că acțiunile criminale au fost însoțite de o încălcare grosolană evidentă a ordinii publice. Din materialele cauzei s-a constatat că Mancaș Ion l-a acostat jignitor pe șoferul SRL „Transbogdan & Co” Grițineac Ion, numindu-l cu cuvinte necenzurate, totodată, amenințându-l cu aplicarea violenței fizice în cazul în care îl va mai observa deplasându-se pe acest traseu, tulburând astfel ordinea publică și liniștea persoanei. În acest sens, instanța a subliniat că victimei i s-a provocat sentimentul de teamă de a fi supus violenței, dacă nu se va conforma voinței făptuitorului.

Fiind audiați în primă instanță, partea vătămată Grițineac Ion a declarat că inculpatul l-a amenințat că va fi aruncat în șanț, iar martorul ocular Tașcă Gh. a indicat că amenințări a adresat inculpatul față de partea vătămată. Prin urmare, rezultă că

partea vătămată a fost amenințată cu aplicarea violenței fizice de către Mancaș Ion în prezența mai multor persoane, or latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 287 Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.

Instanța de apel a reținut că urmare a situației de fapt stabilite, este corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal.

Motivele invocate de apelant, precum că acțiunile de urmărire penală au fost întreprinse cu încălcarea normelor de procedură penală, Colegiul le-a considerat ca neîntemeiate. Urmărirea penală s-a desfășurat cu respectarea procedurii prevăzute de lege și, respectiv, nu s-au constatat încălcări care atrag nulitatea actelor procedurale efectuate, prin prisma art. 251 Cod de procedură penală. Ordonanța de învinuire este întocmită în conformitate cu prevederile art. 281 Cod de procedură penală, fiind înaintată acuzarea învinuitului în conformitate cu prevederile art. 282 Cod de procedură penală. Rechizitoriul este întocmit în conformitate cu prevederile art. 296 Cod de procedură penală și trimis în judecată în conformitate cu prevederile art. 297 Cod de procedură penală.

Colegiul a remarcat că în procesul-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale din 13.12.2016 și de prezentarea materialelor de urmărire penală din 13.12.2016 nu au fost înaintate cereri sau obiecții asupra actelor procesuale.

Conform prevederilor art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, încălcarea oricărei altei prevederi legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea i-a cunosțință de materialele dosarului, sau în ședința de judecată când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, sau în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în cadrul cercetării judecătorești.

Din lucrările cauzei, rezultă că la terminarea urmăririi penale, când învinuitul a luat cunoștință de materialele dosarului în prezența apărătorului, aceștia au înaintat cerere privind nulitatea unor acte procesuale, în privința cărora Colegiul a făcut următoarele precizări.

Cauza penală a fost pornită în baza ordonanței de începere a urmăririi penale din 17.09.2015 care este întocmită în conformitate cu prevederile art. 255 și 274 alin. (1) Cod de procedură penală.

Solicitările apelantului privind declararea nulității ordonanței de începere a urmăririi penale din 17.09.2015 din motiv că cauza penală a fost pornită după expirarea termenului de 30 de zile de la data sesizării organului de poliție s-au apreciat ca fiind nefondate, or ordonanța de începerea a urmăririi penale a fost emisă numai după examinarea propunerii de neîncepere a urmăririi penale din 03.09.2015. Astfel, după

examinarea propunerii de neîncepere a urmăririi penale, procurorul la 07.09.2015 a dispus indicații cu privire la pornirea urmăririi penale în baza art. 287 alin. (1) Cod penal - acțiuni procesuale, care au durat în timp.

Ordonanța de recunoaștere în calitate de parte vătămată a fost emisă în conformitate cu prevederile art. 255 și 59 alin. (2) Cod de procedură penală, audierea acesteia fiind în conformitate cu prevederile art. 111 și 260 Cod de procedură penală.

Solicitările apelantului ce vizau declararea nulității ordonanței de punere sub învinuire din 01.04.2016 din motiv că Mancaș Ion s-a aflat în calitate de bănuț pe un termen mai mare de 3 luni, s-au apreciat ca fiind nefondate din următoarele considerente.

Potrivit ordonanței privind suspendarea urmăririi penale din 20.04.2016, cauza penală a fost suspendată din motiv că Mancaș Ion s-a sustras de la urmărirea penală.

Conform ordonanței privind dispunerea investigațiilor în vederea căutării învinuitului din 20.04.2016, a fost dispusă demararea investigațiilor în vederea căutării învinuitului Mancaș Ion, potrivit procesului - verbal de reținere din 11.10.2016 acesta a fost reținut.

În conformitate cu prevederile art. 63 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, s-a constatat că Mancaș Ion a fost recunoscut în calitate de bănuț la data reținerii sale, adică la 11.10.2016, iar ordonanța de punere sub învinuire din 01.04.2016 i-a fost adusă la cunoștință la 12.10.2016.

În atare situație, motivele ce vizează activitatea organului de urmărire penală invocate în apel, s-au apreciat ca fiind nefondate.

Referindu-se la pedeapsa stabilită inculpatului, instanța de apel a considerat că aceasta a fost aplicată în limitele legii, acordându-se deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 64 și 75 Cod penal, în sentință, fiind cuprinse datele privind persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite și circumstanțele care influențează asupra pedepsei. Astfel, prima instanță motivat a stabilit categoria și măsura de pedeapsă și, în așa mod, corect a concluzionat că atingerea scopului pedepsei se v-a obține prin aplicarea pedepsei cu amendă.

8. Recurs ordinar, în numele inculpatului, declară avocatul Boiștean Mihail, care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei instanței de apel și sentinței instanței de fond, ca fiind ilegale, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Mancaș Ion să fie achitat, pe motiv că nu s-a constatat existența faptului infracțiunii.

În motivarea recursului avocatul invocă:

- lipsa totală de apreciere a probelor apărării de către instanța de apel, care în decizie s-a bazat în exclusivitate pe declarațiile persoanelor despre care se știa cu certitudine că sunt în relații ostile cu inculpatul, de mai mult timp, careva alte probe, care ar demonstra că fapta imputată inculpatului a avut loc, lipsind cu desăvârșire;

- la faza urmăririi penale, au fost admise mai multe ilegalități de către organul de urmărire penală și procuror, care în consecință duc inevitabil la nulitatea mai multor acte procesuale și respectiv, la nulitatea acuzației aduse inculpatului, însă aprecierile instanței de apel asupra acestor încălcări sunt eronate și contrare legii;

- ordonanța de punere sub învinuire este ilegală, deoarece Mancaș Ion s-a aflat în calitate de bănuț un termen mult mai lung de 3 luni, fapt contrar prevederilor art. 63 Cod de procedură penală, totodată de către procuror fiind încălcată și procedura de înaintare a învinuirii prevăzută la art. 282 Cod de procedură penală prin faptul că, ordonanța de punere sub învinuire nu a fost adusă la cunoștința lui Mancaș Ion în ziua reținerii sale.

- în cadrul procesului penal, partea apărării a semnalizat mai multe încălcări grave comise de către organul de urmărire penală față de Mancaș Ion, însă instanța de fond a acceptat tacit aceste erori și nu a binevoit să ofere careva argumentări pe marginea lor;

- instanța de apel a constatat că latura obiectivă a infracțiunii se exprimă prin acțiunile criminale prin care se încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra părții vătămate, pe când partea apărării a dovedit ferm poziția sa precum că fapta imputată inculpatului nu a avut loc în realitate.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.*

Colegiul menționează că în susținerea recursului avocatul invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, indicând că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, instanța a admis o eroare gravă de fapt*, însă potrivit solicitării de achitare a inculpatului, Colegiul va deduce că motivele recursului se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Însă, Colegiul consideră că acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu temeiul pentru recurs invocat, Colegiul constată că acesta nu-și găsește confirmare în speța dedusă judecării, or instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. Astfel, Colegiul constată că instanța de apel, contrar celor invocate de recurent, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, fapt ce face ca concluzia despre vinovăția lui Mancaș Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

În ce privește criticele formulate de recurent, prin care se susține că inculpatul nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate, acestea au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel și, cărora instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 7.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând hotărârea atacată în raport și cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare, urmează a se constata că recursul înaintat în cauză este vădit neîntemeiat.

La fel, instanța de recurs, menționează că din textul recursului declarat, se evidențiază că avocatul își motivează recursul și prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

În lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la această etapă instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză. Totodată, pe această linie de considerente se specifică faptul că, pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată, or în fapt și în drept, decizia instanței de apel corespunde tuturor normelor de drept procesual penal. Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanța de apel, deoarece în cazul în care instanța de apel și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală,

pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei).

Cât ține de invocarea recurentului vis-a-vis de încălcările organului de urmărire penală care duc la nulitatea actelor procesuale, Colegiul menționează că aceasta a fost obiect de discuție în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, iar instanța de apel, argumentat și detaliat s-a expus asupra acestui motiv, argumente pe care instanța de recurs le consideră juste și le acceptă, iar pentru a evita repetări inutile le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel, care a respectat exigențele prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală și a judecat conform legii cauza penală în privința lui *Mancaș Ion*, în fapt și în drept, ceea ce impune incontestabil concluzia de inadmisibilitatea recursului ordinar ca vădit neîntemeiat, cu menținerea deciziei instanței de apel.

10. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Boiștean Mihail în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui *Mancaș Ion*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 29 mai 2019.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun